

ringe Ting; men man maa vel lægge Mærke til, at den, som dyrker under Tiender in natura, han bruger en anden Dyrkningsmaade end den, der dyrker under Tiendeverdrag. Deraf følger altsaa, at en Udfattelse af 3 og maafee flere Aar har en væsentlig Betydning, og naar der saa efter disse 3 Aars Forløb falder en Kjendelse, som gaaer de Afsløende imod, og de i Mellemtiden have forandret deres Dyrkningsmaade, saa, selv om de finde den Kjendelse, der gaaer dem imod, ganske utaaelig, ere de engang inde paa den Sag, da kunne de ikke vige tilbage fra den igjen, der er intet Middel derimod, og under den hele Behandling fra Overtiendecommissionen vide de ikke det Mindste af hvad der tildrager sig, det er for dem en aldeles fremmed Sag. Det er disse forskjellige Betragtninger, der have bragt mig til at spørge Underviisningsministeriet, om det ikke, ved nøie at overveje den store Mængde af ligeartede Gjenstande, som ligge under dets Omraade, skulde være kommet til nogen vis Regel i saa Henseende, og jeg har forsøgt at fremstille dette Spørgsmaal saaledes: „Hvilke Forholdsregler har Cultusministeriet taget for at bringe de Sager til endelig Afgjørelse, som i en Række af Aar have været holdte svævende angaaende Afsløningen af Tiende, Mensals og Annergods under Præstegaarde og lignende Gjenstande, hvoraf Indtægten udgjør en Deel af Præsternes Lønning?“

Cultusministeren: Naar man siger, at en Sag er holdt svævende, saa forekommer det mig, at man i Almindelighed derved forstaaer, at en Sag tidligere er bragt paa Bane, under bestemt Forhandling, og at den ikke er kommen til endelig Afgjørelse. Da jeg derfor læste den til mig stillede Forespørgsel, saaledes som den skriftligt var afgivet til Formanden, og af ham var meddeelt mig, begyndte jeg at tænke over, hvad det var for Sager, der i den offentlige Bestyrelse vare holdte svævende, som her kunde være Spørgsmaal om, og jeg maa da tilstaae, at jeg ingen saadanne fandt; thi jeg fandt ikke, at der om disse Gjenstande var reist noget Andragende, nogen almindelig Forhandling, hvorpaa der enten skulde ventes en kongelig Resolution eller anden Afgjørelse. Der er talt om Tienden, og om Mensals og Annex-

gods. Efter Bessaffenheden af disse Sager og de tildeels uklare Forestillinger, som knyttede sig dertil, vil man maafee tillade mig at gaae lidt nærmere ind paa det Enkelte. Den Sag, hvorfra den ærede Spørger tog Udgang, skal jeg til Slutningen komme til. Hvad angaaer Tienden, saa er det bekjendt, at vi have Tiendevæfenet for Dieblittet ordnet efter Forordningen Sde Januar 1810; der er ikke foregaaet nogen væsentlig Forandring i Tiendelovgivningen siden denne Forordning udkom, uden forsaavidt den Bestemmelse, som tidligere gjaldt om, at der ved Vacancer i geistlige Embeder skulde gjøres Forsøg til en mindelig Overenskomst om Tiendens Forvandling til en fast Afgift, siden er hævet; det er allerede skeet i Juli Maaned 1822. Efter den Tid er der om Tiendevæfenet ikke fremkommet noget saadant Andragende, at det forekom mig, at Sagen i det Hele kan betegnes som holdt svævende, og hvad angaaer de enkelte hidvørende Sagers Behandling, saa er det vanskeligt at møde en saa almindelig Anke, som at der for den ærede Taler skulde være forekommet en Mængde Tilfælde, hvori, efter Cultusministerens Bestemmelse, billige Tiendekjendelser skulde være indskænkede for Overtiendecommissionen. Mod denne Paastand sætter jeg den bestemte Paastand, at i al den Tid, jeg har været i Ministeriet, har der været den største Villighed til at confirmere indgaaede Tiendeoverenskomster, og at de Tilfælde, hvor der er reist Tvivl om Confirmationen, ere overordentlige sjeldne, og jeg tilføier, at det haade er anerkjendt og udtalt, at man, ved at accorderere om Præstetiende, maatte være om muligt billigere, end det undertiden var Tilfældet ved Accorderingen om de andre Tiendeparter, som tilhøre private Giere. Det er derfor ikke saa sjeldent forekommet, at der ved en confirmeret Accord om Præstetienden ikke er opnaaet det Bederlag, som i samme Sogn er ydet til private Giere af de andre Tiender. Der er ikke fordret Overtiendecommissionens Kjendelse uden i saadanne Tilfælde, — og jeg erindrer neppe noget saadant — hvor jeg har troet, at der ellers vilde bortgives Noget, som hverken var den enkelte Præsts eller min Giendom. Hertil maa jeg indskrænke Svaret, fordi der ikke er forelagt enkelte Tilfælde. Den